

Περιεχόμενα

ΕΝΟΤΗΤΑ I

Ανατομική και Φυσιολογία της Καρδιάς 1

Κεφάλαιο 1 **Ανατομική και Φυσιολογία της Καρδιάς** 3

Ειρήνη Μπροκαλάκη

Ανατομική	3
Καρδιακές Κοιλότητες	3
Βαλβίδες της Καρδιάς	5
Αιμάτωση της Καρδιάς	5
Ιστολογία	6
Ερεθισματοαγωγό Σύστημα – Νεύρωση της Καρδιάς.....	8
Φυσιολογία.....	8
Συστηματική και Πνευμονική Κυκλοφορία.....	8
Καρδιακός Κύκλος.....	9
Καρδιακός Κύκλος σε Κυτταρικό Επίπεδο.....	9
Καρδιακή Παροχή, Καρδιακό Έργο, Συστολική Λειτουργία της Αριστερής Κοιλίας.....	10
Διαστολική Λειτουργία της Αριστερής Κοιλίας.....	12

ΕΝΟΤΗΤΑ II

Εκτίμηση Ασθενών με Διαταραχές της Καρδιακής Λειτουργίας 13

Κεφάλαιο 2 **Ιστορικό Υγείας - Κλινική Εξέταση** 15

Ηρώ Μπροκαλάκη

Ιστορικό Υγείας	15
Κλινική Εξέταση	16
Κλινική Εκτίμηση Επικεντρωμένη στο Καρδιαγγειακό Σύστημα	17
Σφαγιτιδικός Φλεβικός Σφυγμός.....	17
Αρτηριακός Σφυγμός.....	18
Μέτρηση της Αρτηριακής Πίεσης.....	20

Κεφάλαιο 3 **Ηλεκτροκαρδιογράφημα** 25

Ηρώ Μπροκαλάκη

Βασικές Αρχές.....	25
Τοποθέτηση Ηλεκτροδίων και Λήψη του Ηλεκτροκαρδιογραφήματος.....	25

Βασικά Στοιχεία της Ηλεκτροκαρδιογραφικής Καταγραφής	27
Θέση των Απαγωγών-Ηλεκτρικός Άξονας της Καρδιάς	28
Φυσιολογικό Ηλεκτροκαρδιογράφημα	29
Υπολογισμός του Ηλεκτρικού Άξονα	30
Ταχεία Ερμηνεία του Ηλεκτροκαρδιογραφήματος	30
Ηλεκτροκαρδιογραφικές Διαταραχές	31
Διαταραχές των Κόλπων και των Κοιλιών	33
Το Ηλεκτροκαρδιογράφημα σε Διαταραχές της Καρδιάς	34
Το Ηλεκτροκαρδιογράφημα σε Εξωκαρδιακές Διαταραχές.....	36
Κεφάλαιο 4 Απεικονιστικές Εξετάσεις	39
<i>Ηρώ Μποροκαλάκη</i>	
Ακτινογραφία Θώρακος	39
Διαθωρακικό Υπερηχογράφημα Καρδιάς	41
Διοισοφάγειο Υπερηχογράφημα Καρδιάς.....	44
Καρδιακή Υπερηχογραφία Αντίθεσης	45
Καρδιακή Υπερηχογραφία Φόρτισης.....	45
Αξονική (Υπολογιστική) Τομογραφία.....	45
Μαγνητική Τομογραφία	46
Ραδιοϊσοτοπικές Τεχνικές.....	46
Κεφάλαιο 5 Αιμοδυναμική Παρακολούθηση	51
<i>Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης</i>	
Στοιχεία Αιμοδυναμικής.....	51
Μέθοδοι Αιμοδυναμικής Παρακολούθησης	52
Εξοπλισμός για Συνεχή Αιμοδυναμική Παρακολούθηση	54
Νοσηλευτικές Ευθύνες	60
Μέτρηση Πίεσεων.....	61
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	63
Κορεσμός Μικτού Φλεβικού Αίματος	65
Κλινική Ερμηνεία των Παραμέτρων της Συνεχούς Αιμοδυναμικής Παρακολούθησης	65
ΕΝΟΤΗΤΑ III	
Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με Καρδιακές Διαταραχές	69
Κεφάλαιο 6 Αρτηριακή Υπέρταση	71
<i>Ηρώ Μποροκαλάκη - Νικόλαος Φώτος</i>	
Ορισμός – Ταξινόμηση.....	71
Επιδημιολογία	71
Αιτιολογία-Παθοφυσιολογία.....	72
Μέτρηση της Αρτηριακής Πίεσης	74
Εκτίμηση Βλάβης Οργάνων-Στόχων.....	74

Επείγουσες και Υπερεπείγουσες Καταστάσεις	77
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	77
Είδη Αντιϋπερτασικών Φαρμάκων	78
Συνδυασμοί Αντιϋπερτασικών Φαρμάκων	81
Νοσηλευτικές Ευθύνες	82
Αρχική Αντιμετώπιση	82
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	82
Προετοιμασία Εξόδου	84

Κεφάλαιο 7 **Στεφανιαία Νόσος: Χρόνια Στεφανιαία Σύνδρομα** 91

Ηρώ Μποροκαλάκη - Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης

Ορισμοί.....	91
Αμάτωση του Μυοκαρδίου - Αίτια Ισχαιμίας.....	91
Παθοφυσιολογία της Αθηροσκλήρωσης.....	92
Ισχαιμικός Καταρράκτης – Μετισχαιμική Αποπληξία και Ισχαιμική Νάρκη του Μυοκαρδίου.....	93
Επιδημιολογία	94
Προδιαθεσικοί Παράγοντες.....	95
Κλινικές Εκδηλώσεις	95
Παρακλινικές Εξετάσεις.....	97
Περαιτέρω Διερεύνηση	98
Συνολική Κλινική Εκτίμηση	101
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	101
Επεμβατική Αντιμετώπιση	104
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	105
Αρχική Αντιμετώπιση.....	105
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	107
Προετοιμασία Εξόδου	107

Κεφάλαιο 8 **Στεφανιαία Νόσος: Οξεία Στεφανιαία Σύνδρομα** 115

Ηρώ Μποροκαλάκη - Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης

Ορισμοί.....	115
Ταξινόμηση	115
Επιδημιολογία	115
Παθοφυσιολογία.....	116
Κλινικές Εκδηλώσεις	119
Παρακλινικές Εξετάσεις.....	120
Διαφορική Διάγνωση.....	124
Επιπλοκές	124
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	126
Αντιμετώπιση Επιπλοκών	128
Αντιμετώπιση Ασταθούς Στηθάγχης και Εμφράγματος Μυοκαρδίου χωρίς Ανάσπαση του ST.....	128

Φαρμακευτική Αγωγή.....	129
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	131
Αρχική Αντιμετώπιση.....	131
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	132
Προετοιμασία Εξόδου	133
Κεφάλαιο 9 Καρδιακές Αρρυθμίες	139
<i>Ηρώ Μποροκαλάκη - Νικόλαος Φώτος</i>	
Παραγωγή και Αγωγή του Καρδιακού Ερεθίσματος.....	139
Μηχανισμοί της Αρρυθμογένεσης	139
Βραδυαρρυθμίες	140
Νόσος του Φλεβοκόμβου	140
Διαταραχές της Κολποκοιλιακής Αγωγής	141
Ασυστολία - Άσφυγη Ηλεκτρική Δραστηριότητα	143
Ταχυαρρυθμίες	143
Κλινικές Εκδηλώσεις	143
Διαγνωστική Προσέγγιση - Θεραπευτική Αντιμετώπιση.....	143
Υπερκοιλιακές Ταχυκαρδίες / Ταχυαρρυθμίες	145
Κοιλιακές Ταχυαρρυθμίες	150
Αιφνίδιος Καρδιακός Θάνατος.....	152
Αγγειοπαρασυμπαθητικοτονική Συγκοπή - Λοιπές Μορφές Συγκοπής.....	154
Αντιαρρυθμικά Φάρμακα	155
Νοσηλευτικές Ευθύνες	157
Αρχική Αντιμετώπιση	157
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	158
Προετοιμασία Εξόδου	160
Κεφάλαιο 10 Καρδιογενής Καταπληξία	167
<i>Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης</i>	
Επιδημιολογία	167
Αιτιολογία	167
Παθοφυσιολογία.....	168
Αιμοδυναμικά, Κλινικά και Εργαστηριακά Ευρήματα.....	169
Διαγνωστική Προσέγγιση	170
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	172
Ενδοαορτική Αντλία Αντιωθήσεως	174
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	176
Αρχική Αντιμετώπιση.....	176
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	177
Φροντίδα Ασθενούς με Ενδοαορτική Αντλία Αντιωθήσεως	177
Προετοιμασία Εξόδου	178
Κεφάλαιο 11 Καρδιακή Ανεπάρκεια	183
<i>Ηρώ Μποροκαλάκη - Ζωή Κόλλια</i>	
Ορισμός.....	183

Επιδημιολογία	183
Αιτιολογία	183
Ταξινόμηση	183
Παθοφυσιολογία.....	184
Κλινικές Εκδηλώσεις	186
Παρακλινικές Εξετάσεις.....	188
Πρόγνωση.....	191
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	191
Στρατηγικές μη Φαρμακευτικής Αντιμετώπισης.....	193
Οξεία Καρδιακή Ανεπάρκεια.....	203
Αιτιολογία	203
Κλινική Ταξινόμηση.....	203
Πρόγνωση.....	203
Διαγνωστική Προσέγγιση	204
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	204
Φαρμακευτική Αγωγή.....	204
Αντιμετώπιση με Μηχανικά Μέσα.....	206
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	207
Αρχική Αντιμετώπιση.....	207
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	208
Προετοιμασία Εξόδου	209
Κεφάλαιο 12 Καρδιογενές Πνευμονικό Οίδημα.....	217
<i>Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης - Ζωή Αγγελουπούλου</i>	
Ορισμός	217
Επιδημιολογία	217
Αιτιολογία	217
Παθοφυσιολογία.....	218
Κλινικές Εκδηλώσεις	219
Διαγνωστική Προσέγγιση	220
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	221
Φαρμακευτική Αγωγή.....	221
Επεμβατική Αντιμετώπιση	223
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	223
Αρχική Αντιμετώπιση.....	223
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	224
Προετοιμασία Εξόδου	225
Κεφάλαιο 13 Περικαρδίτιδα.....	229
<i>Ηρώ Μπροκαλάκη - Νικόλαος Φώτος</i>	
Οξεία Περικαρδίτιδα	229
Αιτιολογία	229
Κλινικές Εκδηλώσεις	230
Παρακλινικές Εξετάσεις.....	230
Διαφορική Διάγνωση.....	231
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	231
Περικαρδιακή Συλλογή Υγρού.....	232

Κλινικές Εκδηλώσεις	232
Παρακλινικές Εξετάσεις.....	232
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	233
Καρδιακός Επιπωματισμός.....	233
Κλινικές Εκδηλώσεις	234
Παρακλινικές Εξετάσεις.....	234
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	235
Συμπιεστική Περικαρδίτιδα	235
Παθοφυσιολογία.....	235
Κλινικές Εκδηλώσεις	235
Παρακλινικές Εξετάσεις.....	235
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	235
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	236
Αρχική Αντιμετώπιση	236
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	236
Προετοιμασία Εξόδου	238
Κεφάλαιο 14 Μυοκαρδίτιδα	243
<i>Ηρώ Μποροκαλάκη - Νικόλαος Φώτος</i>	
Αιτιολογία	243
Παθοφυσιολογία.....	243
Κλινικές Εκδηλώσεις	244
Παρακλινικές Εξετάσεις.....	244
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	245
Πρόγνωση.....	246
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	246
Αρχική Αντιμετώπιση.....	246
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	246
Προετοιμασία Εξόδου	247
Κεφάλαιο 15 Λοιμώδης Ενδοκαρδίτιδα	251
<i>Ηρώ Μποροκαλάκη - Νικόλαος Φώτος</i>	
Επιδημιολογία	251
Αιτιολογία - Παθοφυσιολογία.....	251
Κλινικές Εκδηλώσεις	252
Διαγνωστική Προσέγγιση	253
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	254
Πρόγνωση.....	255
Πρόληψη	256
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	257
Αρχική Αντιμετώπιση.....	257
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	257
Προετοιμασία Εξόδου	258

Κεφάλαιο 16 Μυοκαρδιοπάθειες	263
<i>Ηρώ Μπροκαλάκη - Νικόλαος Φώτος</i>	
Επιδημιολογία	263
Ταξινόμηση	263
Υπερτροφική Μυοκαρδιοπάθεια.....	263
Αιτιολογία	264
Κλινικές Εκδηλώσεις	264
Παρακλινικές Εξετάσεις.....	264
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	265
Πρόγνωση.....	265
Διατατική Μυοκαρδιοπάθεια	265
Αιτιολογία	265
Κλινικές Εκδηλώσεις	266
Παρακλινικές Εξετάσεις.....	266
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	266
Περιοριστική Μυοκαρδιοπάθεια.....	266
Αρρυθμιόγνος Μυοκαρδιοπάθεια της Δεξιάς Κοιλίας.....	267
Μη Διατατική Μυοκαρδιοπάθεια της Αριστερής Κοιλίας	267
Παρακολούθηση Ασθενών με Μυοκαρδιοπάθεια.....	267
Έλεγχος και Παρακολούθηση Συγγενών	268
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	268
Αρχική Αντιμετώπιση.....	268
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	268
Προετοιμασία Εξόδου	269
Κεφάλαιο 17 Ρευματική Καρδιοπάθεια	273
<i>Ηρώ Μπροκαλάκη - Νικόλαος Φώτος</i>	
Ρευματικός Πυρετός.....	273
Αιτιολογία - Παθοφυσιολογία.....	273
Διαγνωστική Προσέγγιση	273
Ρευματική Καρδιοπάθεια	273
Κλινικές Εκδηλώσεις - Διαγνωστική Προσέγγιση.....	274
Επιπλοκές.....	275
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	275
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	276
Αρχική Αντιμετώπιση.....	276
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	276
Προετοιμασία Εξόδου	277
Κεφάλαιο 18 Βαλβιδοπάθειες	281
<i>Ηρώ Μπροκαλάκη - Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης</i>	
Στένωση αορτής	281
Παθοφυσιολογία.....	281
Κλινικές Εκδηλώσεις	281
Παρακλινικές Εξετάσεις.....	282

Θεραπευτική Αντιμετώπιση	282
Ανεπάρκεια Αορτής	284
Παθοφυσιολογία	284
Κλινικές Εκδηλώσεις	284
Παρακλινικές Εξετάσεις	284
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	285
Στένωση Μιτροειδούς	285
Παθοφυσιολογία	285
Κλινικές Εκδηλώσεις	286
Παρακλινικές Εξετάσεις	286
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	287
Ανεπάρκεια Μιτροειδούς	287
Παθοφυσιολογία	287
Κλινικές Εκδηλώσεις	288
Παρακλινικές Εξετάσεις	289
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	289
Στένωση Τριγλώχινας	290
Ανεπάρκεια Τριγλώχινας	290
Νοσήματα της Πνευμονικής Βαλβίδας	291
Νοσηλευτικές Ευθύνες	292
Αρχική Αντιμετώπιση	292
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	293
Προετοιμασία Εξόδου	293
Κεφάλαιο 19 Ανευρύσματα Αορτής	299
<i>Ηρώ Μπροκαλάκη - Κωνσταντίνος Γιακουμιάδης</i>	
Τοίχωμα Αορτής	299
Επιλοκές των Ανευρυσμάτων	299
Ανευρύσματα Θωρακικής Αορτής	300
Ανατομικά και Ιστολογικά Χαρακτηριστικά	300
Επιδημιολογία	300
Αιτιολογία	300
Κλινικές Εκδηλώσεις - Διαγνωστική Προσέγγιση	300
Επιλοκές - Θεραπευτική Αντιμετώπιση	301
Αορτικός Διαχωρισμός	302
Παθοφυσιολογία - Ταξινόμηση	302
Κλινικές Εκδηλώσεις - Διαγνωστική Προσέγγιση	303
Επιλοκές	304
Θεραπευτική Αντιμετώπιση	304
Ανευρύσματα Κοιλιακής Αορτής	305
Νοσηλευτικές Ευθύνες	306
Αρχική Αντιμετώπιση	306
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	307
Προετοιμασία Εξόδου	307

Κεφάλαιο 20 Συγγενείς Καρδιοπάθειες Ενηλίκων	313
<i>Ηρώ Μποροκαλάκη – Αντωνία Καλογιάννη</i>	
Αιτιολογία	313
Ταξινόμηση.....	313
Συγγενείς Καρδιοπάθειες.....	314
Ελλείμματα Μεσοκοιλιακού Διαφράγματος και Ανώμαλη Εκβολή Πνευμονικών Φλεβών..	314
Ελλείμματα Μεσοκοιλιακού Διαφράγματος και Σύνδρομο Eisenmenger	314
Πλήρες Έλλειμμα Κολποκοιλιακού Διαφράγματος	316
Άλλες Συγγενείς Παθήσεις Αορτής.....	319
Φροντίδα Ενήλικων Ασθενών με Συγγενείς Καρδιοπάθειες.....	324
Ανακουφιστική Φροντίδα - Φροντίδα Τελικού Σταδίου.....	327

ΕΝΟΤΗΤΑ IV

Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών που Υποβάλλονται σε Επεμβατικές Διαδικασίες	329
---	-----

Κεφάλαιο 21 Καρδιακός Καθετηριασμός - Αγγειοπλαστική Στεφανιαίων Αγγείων ...	331
---	-----

Ηρώ Μποροκαλάκη - Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης

Καθετηριασμός των Καρδιακών Κοινοτήτων	331
Στεφανιογραφία.....	333
Κοιλιογραφία.....	335
Αορτογραφία	336
Αγγειοπλαστική των Στεφανιαίων Αρτηριών	336
Ηλεκτροφυσιολογικός έλεγχος.....	339
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	339
Αρχική Αντιμετώπιση.....	339
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	339
Προετοιμασία Εξόδου	342

Κεφάλαιο 22 Εμφύτευση Συσκευών	351
---	-----

Ηρώ Μποροκαλάκη - Νικόλαος Φώτος

Καρδιακοί Βηματοδότες.....	351
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	355
Αρχική Αντιμετώπιση.....	355
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	356
Προετοιμασία Εξόδου	359

Κεφάλαιο 23 Καρδιοχειρουργικές Επεμβάσεις	365
--	-----

Ηρώ Μποροκαλάκη - Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης

Τεχνική	365
Επέμβαση Αορτοστεφανιαίας Παράκαμψης (Bypass).....	365

Επεμβάσεις στις Καρδιακές Βαλβίδες	367
Επεμβάσεις στη Θωρακική Αορτή	369
Επιπλοκές των Καρδιοχειρουργικών Επεμβάσεων	369
Νοσηλευτικές Εύθυνες	370
Αρχική Αντιμετώπιση	370
Ενδονοσοκομειακή Φροντίδα	371
Ιδιαιτερότητες ΚΑΡΠΑ	383
Προετοιμασία Εξόδου	383
Κεφάλαιο 24 Μεταμόσχευση Καρδιάς	395
<i>Αντωνία Καλογιάννη - Ηρώ Μπροκαλάκη</i>	
Επιλογή του Δότη	395
Επιλογή του Λήπτη	395
Επιπλοκές - Έκβαση	395
Νοσηλευτικές Ευθύνες	396
Φάση Αναμονής για Μεταμόσχευση	397
Εκπαίδευση Ασθενούς και Οικογένειας	401
Προετοιμασία Εξόδου	406
Κεφάλαιο 25 Συσκευές Μηχανικής Υποβοήθησης της Καρδιάς	413
<i>Ηρώ Μπροκαλάκη- Αντωνία Καλογιάννη</i>	
Ενδείξεις και Επιλογή Συσκευής	413
Γέφυρα προς Ανάρρωση	413
Γέφυρα προς Μεταμόσχευση	414
Τελική Θεραπεία	414
Επιλογή Ασθενών, Συνοσηρότητες και Χρόνος Έναρξης της Θεραπείας	415
Νεφρική Λειτουργία	416
Πνευμονική Λειτουργία	416
Ηπατική Λειτουργία	417
Λειτουργικότητα Δεξιάς Κοιλίας	417
Πήξη	417
Είδη Υποστήριξης και Συσκευές	417
Γενικότερος Χειρισμός των Συσκευών Μηχανικής Υποστήριξης	426
Καταγραφή INTERMACS	426
ΕΝΟΤΗΤΑ V	
Ο Νοσηλευτής Καρδιολογίας στις Δομές Φροντίδας Υγείας	429
Κεφάλαιο 26 Μονάδα Εντατικής Θεραπείας	431
<i>Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης</i>	
Εισαγωγή	431
Μονάδα Εντατικής Θεραπείας Ασθενών με Καρδιαγγειακά Νοσήματα	431
Δομή, Οργάνωση και Λειτουργία	432

Ιατρικό Προσωπικό	436
Νοσηλευτικό Προσωπικό	436
Παραϊατρικό Προσωπικό	437
Νοσηλευτικές Ευθύνες	437
Συμπεράσματα.....	440
Κεφάλαιο 27 Αιμοδυναμικό Εργαστήριο.....	441
<i>Νικόλαος Φώτος</i>	
Εισαγωγή.....	441
Διαγνωστικές και Θεραπευτικές Διαδικασίες	442
Δομή και Οργάνωση του Αιμοδυναμικού Εργαστηρίου	444
Στελέχωση	444
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	445
Συμπεράσματα.....	449
Κεφάλαιο 28 Χειρουργείο Καρδιάς.....	451
<i>Αντωνία Καλογιάννη</i>	
Καρδιοπνευμονική Παράκαμψη.....	451
Διεγχειρητική Φάση	454
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	459
Νοσηλευτής Κυκλοφορίας.....	459
Νοσηλευτής Αναισθησιολογίας.....	460
Εργαλειοδότης Νοσηλευτής.....	461
Χειριστής του Μηχανήματος ΚΠΠ.....	461
Συμπεράσματα.....	463
ΕΝΟΤΗΤΑ VI	
Καρδιά και Καρκίνος	465
Κεφάλαιο 29 Όγκοι της Καρδιάς.....	467
<i>Ηρώ Μπροκαλάκη</i>	
Επιδημιολογία	467
Ταξινόμηση	467
Παθοφυσιολογία.....	467
Κλινικές Εκδηλώσεις	468
Διάγνωση.....	468
Αντιμετώπιση	468
Κεφάλαιο 30 Καρδιο-ογκολογία.....	471
<i>Ηρώ Μπροκαλάκη</i>	
Επιδημιολογία - Ορισμοί.....	471

Καρδιαγγειακές Επιπλοκές Αντινεοπλασματικών Θεραπειών	471
Εκτίμηση - Διαστρωμάτωση Κινδύνου	472
Πρόληψη και Παρακολούθηση	473
Γενικές Αρχές Αντιμετώπισης Καρδιοτοξικότητας	473
Χαρακτήρες, Παρακολούθηση και Αντιμετώπιση της Καρδιοτοξικότητας από Συγκεκριμένα Αντινεοπλασματικά Φάρμακα	474

ΕΝΟΤΗΤΑ VII

Πρόληψη και Προαγωγή της Υγείας 481

Κεφάλαιο 31 **Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νόσων**483

Ειρήνη Μπροκαλάκη

Παράγοντες Κινδύνου	483
Εκτίμηση του Καρδιαγγειακού Κινδύνου	484
Πρωτογενής Πρόληψη	485
Δευτερογενής Πρόληψη	488
Ειδικό Πληθυσμοί	490
Διαγνωστικές Τεχνικές στην Προληπτική Καρδιολογία	491

Κεφάλαιο 32 **Μεταβολικό Σύνδρομο**.....493

Ηρώ Μπροκαλάκη - Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης

Ορισμοί - Διαγνωστικά κριτήρια.....	493
Παθοφυσιολογία.....	493
Αντιμετώπιση	495
Υποκειμενικοί Παράγοντες Κινδύνου.....	497
Μεταβολικοί Παράγοντες Κινδύνου	497
Συμπεράσματα.....	498

Κεφάλαιο 33 **Προσήλωση Ασθενών με Καρδιαγγειακά Νοσήματα στη Θεραπευτική Αγωγή**.....499

Αικατερίνη Οικονόμου - Ηρώ Μπροκαλάκη

Ορισμοί.....	500
Τομείς Προσήλωσης.....	500
Παράγοντες Σχετιζόμενοι με την Προσήλωση	501
Μέθοδοι Εκτίμησης της Προσήλωσης.....	504
Ενίσχυση της Προσήλωσης.....	507
Συμπεράσματα.....	512

ΕΝΟΤΗΤΑ VIII

Ειδικά Θέματα 513

Κεφάλαιο 34 **Καρδιαγγειακά Νοσήματα στους Ηλικιωμένους**515*Ηρώ Μπροκαλάκη*

Στοιχεία Παθοφυσιολογίας	515
Αρτηριακή Υπέρταση.....	516
Στεφανιαία Νόσος	517
Καρδιακή Ανεπάρκεια	518
Βαλβιδοπάθειες	518
Κολπική Μαρμαρυγή	519
Φαρμακευτική Αγωγή στους Ηλικιωμένους	520

Κεφάλαιο 35 **Γυναίκα και Καρδιαγγειακά Νοσήματα**.....521*Ειρήνη Μπροκαλάκη*

Επιδημιολογικά Στοιχεία.....	521
Στεφανιαία Νόσος	522
Παράγοντες Κινδύνου	522
Κλινικές Εκδηλώσεις - Διάγνωση	522
Αντιμετώπιση	523
Καρδιακή Ανεπάρκεια	524
Καρδιά και Κύηση.....	524
Αρτηριακή Υπέρταση της Κύησης.....	525
Καρδιαγγειακά Φάρμακα και Κύηση.....	526

Κεφάλαιο 36 **Διακομιδή Ασθενούς με Καρδιαγγειακά Προβλήματα Υγείας**.....529*Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης - Ηρώ Μπροκαλάκη*

Επιπλοκές Διακομιδών	529
Σχεδιασμός Διακομιδής.....	530
Συμπεράσματα.....	534

Κεφάλαιο 37 **Καρδιακή Αποκατάσταση**537*Αναστασία Χατζηευστρατίου - Ηρώ Μπροκαλάκη*

Στόχοι	537
Στάδια	537
Κατηγορίες Ασθενών για Συμμετοχή σε Προγράμματα	539
Ομάδα Καρδιακής Αποκατάστασης	539
Νοσηλευτικές Ευθύνες.....	540
Εκτίμηση της Συμπεριφοράς Αυτοφροντίδας	541
Καθορισμός Παραμέτρων της Άσκησης	541
Εκπαίδευση Ασθενών.....	545

Ασφάλεια κατά τη Διάρκεια της Άσκησης.....	546
Αποτελεσματικότητα Προγραμμάτων	547

Κεφάλαιο 38 **Ανακουφιστική Φροντίδα Ασθενών με Χρόνια Καρδιολογικά**

Προβλήματα	549
-------------------------	-----

Αναστασία Χατζηευστρατίου - Κωνσταντίνος Γιακουμιδάκης

Επιδημιολογική Θεώρηση Ανακουφιστικής Φροντίδας.....	549
Τομείς Ανακουφιστικής Φροντίδας	550
Κριτήρια Παραπομπής Ασθενών σε Δομές Ανακουφιστικής Φροντίδας.....	552
Ομάδα Ανακουφιστικής Φροντίδας.....	552
Επίπεδα Ανακουφιστικής Φροντίδας.....	552
Δομές Παροχής Ανακουφιστικής Φροντίδας	553
Περιεχόμενο Ανακουφιστικής Φροντίδας σε Ασθενείς με Χρόνια Καρδιαγγειακή Νόσο.....	555
Αναγκαιότητα και Χρησιμοποίηση Υπηρεσιών Ανακουφιστικής Φροντίδας.....	556
Υπηρεσίες Ανακουφιστικής φροντίδας στην Ελλάδα	557

Κεφάλαιο 39 **Αυτοφροντίδα Ασθενών με Καρδιαγγειακά Νοσήματα**.....559

Αναστασία Χατζηευστρατίου – Νικόλαος Φώτος

Ορισμός.....	559
Τομείς Αυτοφροντίδας.....	559
Παράγοντες που Σχετίζονται με την Αυτοφροντίδα	561
Εκτίμηση της Συμπεριφοράς Αυτοφροντίδας	562
Στρατηγικές Ενίσχυσης της Αυτοφροντίδας.....	562

Κεφάλαιο 40 **Ο Ρόλος του Νοσηλευτή Καρδιολογίας**

Νικόλαος Φώτος

Ο Ρόλος του Νοσηλευτή	567
Νοσηλευτής Καρδιολογίας.....	568
Νοσηλευτικοί Ρόλοι	568
Σύγχρονες Τάσεις	571

Κεφάλαιο 41 **Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση**.....575

Ηρώ Μπροκαλάκη - Αναστασία Χατζηευστρατίου

Βασικές Αρχές ΚΑΡΠΑ	575
Βασική ΚΑΡΠΑ	576
Βασική ΚΑΡΠΑ σε Βρέφη και Παιδιά	579
Εξειδικευμένη ΚΑΡΠΑ.....	580
Φροντίδα Ασθενούς μετά από Επιτυχημένη ΚΑΡΠΑ.....	581
Πρόγνωση.....	582
Διακοπή ή μη Εκτέλεση ΚΑΡΠΑ.....	583

Κεφάλαιο 42 **Ηθικά Διλήμματα κατά τη Νοσηλεία Ασθενών με Νοσήματα**

Καρδιάς	585
<i>Δέσποινα Αλαμάνου - Ηρώ Μπροκαλάκη</i>	
Ηθική και Νοσηλευτική	585
Θεωρίες και Αρχές Ηθικής.....	586
Αρχές Βιοηθικής	587
Ηθικά Διλήμματα κατά τη Νοσηλεία Ασθενών με Καρδιακά Νοσήματα	588
Συμπεράσματα.....	593

Ευρετήριο	595
------------------------	-----